

ปัญหาทางกฎหมายของสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) The Legal Problems of the Coronavirus 2019 Insurance Contract (COVID-19)

[Received: November 23, 2021; Revised: January 19, 2022;

Accepted: March 3, 2022]

พรชัย สุนทรพันธุ์

ศาสตราจารย์, คณบดี และอาจารย์ประจำ

หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

Pornchai Soonthornpan

Professor, Dean and Curriculum Lecturer
in LL.M. Programme at Faculty of Law,
Kasem Bundit University

email: pornchai.chu@kbu.ac.th

ณัชชญา ทองจันทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบริหาร

และอาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตร

มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ โทมัส อไควนัส

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

Nachatchaya Thongjan

Assistant Professor, Assistant to the Dean
for Administrative Affairs and Curriculum
Lecturer in LL.M. Programme at Thomas
Aquinas School of Law, Assumption
University

email: suneethn@au.edu

สุเมธ जानประดับ

รองศาสตราจารย์, อาจารย์ประจำหลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Sumate Janpradab

Associate Professor, Curriculum
Lecturer in LL.M. Programme at
Faculty of Law, Ramkhamhaeng
University

email: SumateJanpradab@gmail.com

CORRESPONDING AUTHOR

Nachatchaya Thongjan

Assistant Professor, Assistant to the Dean for Administrative Affairs and Curriculum Lecturer in LL.M.
Programme at Thomas Aquinas School of Law, Assumption University

email: suneethn@au.edu

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ 1) ลักษณะของสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 2) การแบ่งประเภทของสัญญาประกันภัยตามมาตรา 861 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยศึกษาเปรียบเทียบกับ การแบ่งประเภทของสัญญาประกันภัยตามกฎหมายของประเทศ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และเวียดนาม และ 3) เสนอแนะแนวทางให้ คปภ. เพื่อการกำกับดูแลบริษัทประกันภัยในการเสนอขายและทำสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กับประชาชนที่ไม่ เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย โดยเป็นการศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ ตำรา วิทยานิพนธ์ คำพิพากษาศาลฎีกา การตีความสัญญาประกันภัย และสืบค้นจากฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ต ผล การศึกษาพบว่าประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 COVID- (19ให้ความคุ้มครองผู้เอาประกันภัยทั้งสัญญาประกันวินาศภัย และ สัญญาประกันชีวิตอยู่ในกรมธรรม์ประกันภัยฉบับเดียวกัน การที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ประกันภัย (คปภ.) อนุมัติให้ทั้งบริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิตเสนอขายและทำสัญญาประกันภัยกับ ประชาชนถือ ว่าเป็นการประกอบธุรกิจที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายเพราะการประกอบธุรกิจประกันภัยในประเทศไทยให้แยกการประกอบธุรกิจ ประกันวินาศภัยออกจากการประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามการแบ่งประเภทของสัญญาประกันภัยตามมาตรา 861 แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้

ดังนั้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดบริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิตทำการฝ่าฝืนกฎหมาย ผู้เขียนเสนอแนะให้แยก ความคุ้มครองในส่วนของสัญญาประกันวินาศภัยและสัญญาประกันชีวิตของประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ไม่ให้อยู่ ในกรมธรรม์ฉบับเดียวกัน และในฐานะที่ คปภ. มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยควรออก ประกาศของนายทะเบียนในการกำหนดแนวทางให้แก่บริษัทประกันวินาศภัยเสนอขายและทำสัญญาได้เฉพาะคำรักษาพยาบาล หรือค่าชดเชยการสูญเสียรายได้ตามจริง แต่ไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย และบริษัทประกันชีวิตเสนอ ขายและทำสัญญาได้เฉพาะคำรักษาพยาบาล ค่าชดเชยการสูญเสียรายได้ และการเสียชีวิตในเงินจำนวนหนึ่งตามที่กำหนดไว้ใน กรมธรรม์ประกันภัย

คำสำคัญ: ประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19), สัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

Abstract

This research article aims to study 1) feature of The Coronavirus 2019 (COVID-19) insurance contract, 2) type of insurance contract under Section 861 of Civil Code comparing to Japan, Singapore, and Vietnam and 3) recommendation for the supervision of Office of Insurance Commission (OIC) on selling and signing the Coronavirus 2019 (COVID-19) insurance contract from insurance companies to the buyers. This research is documentary research by collecting the data from various types of documents such as textbooks, theses, Supreme Court Judgements, interpretation of insurance contracts, and internet. The research found that Coronavirus (COVID-19) insurance is a combination of a non-life insurance contract and a life insurance contract in one insurance policy. The Office of Insurance Commission (OIC) has approved life and non-life insurance companies to offer such insurance policy is regarded as a violation of Section 861 of Civil Code. If the insurance companies operate a business that violates such laws, they must be liable for punishments as stipulated.

Therefore, to prevent a law violation of the non-life insurance companies and life insurance companies, the researcher recommends that the companies should separate the non-life and life insurance coverage into different policies. In addition, the OIC, as the supervisor of insurance companies, should announce the guidelines for the non-life insurance companies by allowing them to offer only medical expenses coverage or compensation for loss of income coverage by not exceeding the mentioned limit in the policy and the guidelines for the life insurance companies by allowing them to offer only medical expenses, compensation for loss of income, and death coverages by not exceeding the mentioned limit in the policy.

Keywords: The Coronavirus 2019 insurance (COVID-19), The Coronavirus 2019 insurance contract (COVID-19)

บทนำ

ไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ที่ได้รับการประกาศจากองค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO) เมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2563 (โรงพยาบาลศิริราช, 2564) ต่อมาองค์การอนามัยโลกและสาธารณสุขประชาชนจีนได้ระบุว่าไวรัสโคโรนา 2019 คือ SARS-CoV-2 หรือเรียกว่า “COVID-19” ย่อมาจาก CO แทน corona, VI แทน virus, D แทน disease และ 19 แทน 2019 (กระทรวงสาธารณสุข งานโรคติดต่ออุบัติใหม่ กลุ่มพัฒนาวิชาการโรคติดต่อ, 2564)

การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ถือว่าเป็นความเสี่ยงอุบัติใหม่ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “Emerging Risk” ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่ไม่เคยปรากฏขึ้นมาก่อนและเป็นความเสี่ยงที่ยากต่อการประมาณการทั้งในเชิงโอกาสของการเกิดและความรุนแรงในการเกิดเหตุการณ์ (Thai Re Knowledge Center, 2563) ด้วยเหตุนี้ “การประกันภัย” จึงเข้ามามีบทบาทในสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพราะการประกันภัยสามารถจัดการความเสี่ยงภัยในความสูญเสียและความเสียหายจากวิกฤตต่างๆ จากการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้กับประชาชน นักธุรกิจ นักลงทุน และครัวเรือนได้ (Thai Re Knowledge Center, 2563) ดังนั้น บริษัทประกันภัยจึงได้พัฒนาสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อสนองความต้องการของประชาชนในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ออกมา 4 รูปแบบ (สมาคมประกันวินาศภัย, 2564) ดังนี้

รูปแบบที่ 1 ให้ความคุ้มครองเมื่อตรวจพบว่าผู้เอาประกันภัยป่วยเป็นโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือเจ็บป่วยอันเกิดจากภาวะแทรกซ้อน หรือผลข้างเคียงจากการฉีดยาเพื่อป้องกันโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือค่าใช้จ่ายในการตรวจหาการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลที่อาศัยอยู่ร่วมกับผู้เอาประกันภัย

รูปแบบที่ 2 ให้ความคุ้มครองค่าชดเชยรายวัน หรือที่เรียกกันว่า “ประกันโควิด เจอ จ่าย จบ” โดยบริษัทประกันภัยจะจ่ายเงินให้กับผู้เอาประกันภัยเมื่อตรวจพบเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามจำนวนวันสูงสุดที่กำหนดไว้หรือตามจำนวนวันนอนโรงพยาบาลจริง แต่ไม่เกินจำนวนวันสูงสุดตามที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย เช่น วันละ 1,000 บาท ไม่เกิน 30 วัน

รูปแบบที่ 3 ให้ความคุ้มครองแบบเหมาจ่ายตามจำนวนเงินที่ได้ตกลงกันไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย โดยบริษัทประกันภัยจะจ่ายเงินให้กับผู้เอาประกันภัยครั้งเดียวจบเพื่อเป็นค่ารักษาพยาบาล เมื่อตรวจพบโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อเป็นค่ารักษาพยาบาล เช่น 10,000 บาท 30,000 บาท หรือ 50,000 บาท เป็นต้น

รูปแบบที่ 4 ให้ความคุ้มครองเมื่อผู้เอาประกันภัยเจ็บป่วยและมีอาการโคม่าเนื่องมาจากติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือเจ็บป่วยอันเกิดจากภาวะแทรกซ้อน หรือผลข้างเคียงจากการฉีดยาเพื่อป้องกันโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 หรือเสียชีวิต บริษัทประกันภัยจะจ่ายเงินให้ตามที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย เช่น 500,000 บาท หรือ 1,000,000 บาท เป็นต้น

เมื่อพิจารณาจากลักษณะของสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้ง 4 รูปแบบ พบว่าให้ความคุ้มครองผู้เอาประกันภัยทั้งสัญญาประกันวินาศภัย และสัญญาประกันชีวิตอยู่ในกรมธรรม์ประกันภัยฉบับเดียวกัน

แต่อย่างไรก็ตาม การประกอบธุรกิจประกันภัยในประเทศไทยให้แยกการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยออกจากการประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามการแบ่งประเภทของสัญญาประกันภัยตามมาตรา 861 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เนื่องจากลักษณะของสัญญาประกันวินาศภัยและสัญญาประกันชีวิตมีความแตกต่างกัน หากบริษัทประกันวินาศภัยได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยแล้วจะประกอบธุรกิจประกันชีวิตอีกไม่ได้ และบริษัทประกันชีวิตเมื่อได้รับ

ใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประกันชีวิตแล้วจะประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยไม่ได้เช่นเดียวกัน ถ้าบริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิตทำการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามจะมีความผิดและได้รับโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ดังนั้น การที่สำนักคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) อนุญาตให้ทั้งบริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิตเสนอขายและทำสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กับประชาชนผ่านทางแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ของบริษัทประกันภัยและตัวกลางประกันภัย (สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย, 2564) ซึ่งมีทั้งสัญญาประกันวินาศภัย และสัญญาประกันชีวิตอยู่ในกรรมธรรม์ประกันภัยฉบับเดียวกัน จึงทำการฝ่าฝืนต่อกฎหมายอย่างชัดเจนซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินและภาพรวมของการประกอบธุรกิจของบริษัทประกันภัย อีกทั้ง ยังมีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชน ภาคธุรกิจอื่นๆ และสังคมในวงกว้าง ดังเช่นตัวอย่างของ บริษัทสินมั่นคงประกันภัย จำกัด ได้ขอยกเลิกสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) แบบเจอ จ่าย จบ หรือ COVID 2 in 1 กับผู้เอาประกันภัย (Thai PBS, 2564) และ บริษัท เอเชียประกันภัย 1950 จำกัด (มหาชน) ไม่มีเงินจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้เอาประกันภัยที่ได้ทำสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จนกระทั่งรัฐมนตรีกระทรวงการคลังมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยเนื่องจากฐานะการเงินไม่มั่นคงและไม่สามารถดำรงเงินกองทุนให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด (thailandplus, 2564) รวมถึง บริษัท เดอะวันประกันภัย (มหาชน) จำกัด ที่มีพฤติการณ์ประวิงการจ่ายค่าสินไหมทดแทนเพราะมีเงินไม่เพียงพอสำหรับการจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้เอาประกันภัยที่ได้ทำสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ต่อมารัฐมนตรีกระทรวงการคลังมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจ จากตัวอย่างเหตุการณ์ดังกล่าวนี้ได้ว่าสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนจำนวนมาก (bangkokbiznews,2564)

ดังนั้น หากมีการแบ่งประเภทของสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างชัดเจนจะก่อให้เกิดประโยชน์กับ คปภ.ในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานสากล อีกทั้ง ประชาชนจะได้รับการคุ้มครองสิทธิประโยชน์สูงสุดในสัญญาประกันภัย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาลักษณะของสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
2. ศึกษาการแบ่งประเภทของสัญญาประกันภัยตามมาตรา 861 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยศึกษาเปรียบเทียบกับ การแบ่งประเภทของสัญญาประกันภัยตามกฎหมายของประเทศ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และเวียดนาม
3. เสนอแนะแนวทางให้ คปภ. เพื่อการกำกับดูแลบริษัทประกันภัยในการเสนอขายและทำสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กับประชาชนที่ไม่เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย

ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาอยู่ในขอบเขตของการแบ่งประเภทสัญญาประกันภัยตามมาตรา 861 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยศึกษาเปรียบเทียบกับ การแบ่งประเภทของสัญญาประกันภัยของประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ และเวียดนาม ในการวิเคราะห์ลักษณะของสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อขอเสนอแนะแนวทางให้ คปภ. ในการกำกับดูแลบริษัทประกันภัยในการเสนอขายและทำสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กับประชาชนที่ไม่เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย

วิธีดำเนินการศึกษา

บทความนี้เป็นการศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ ตำรา วิทยานิพนธ์ คำพิพากษาศาลฎีกา การตีความสัญญาประกันภัย และสืบค้นฐานข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต โดยนำข้อมูลนั้นมาจัดเรียงเป็นหมวดหมู่ตามลำดับความสำคัญของเนื้อหาเพื่อใช้เป็นแนวทางการศึกษาตามวัตถุประสงค์การศึกษาและนำมาเขียนบรรยายเชิงพรรณนา วิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา สรุป และข้อเสนอแนะ

อภิปรายผลการศึกษา

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ลักษณะความคุ้มครองของสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นสัญญาประกันวินาศภัย หรือเป็นสัญญาสัญญาประกันชีวิตตามมาตรา 861 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้เขียนจึงแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ศึกษาลักษณะของสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 2) ศึกษาการแบ่งประเภทของสัญญาประกันภัยตามมาตรา 861 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายประกันภัยของประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ และเวียดนาม และ 3) สรุปและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ลักษณะของสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

สัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่บริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิตได้เสนอขาย และทำสัญญาประกันภัยกับประชาชน ทั้ง 4 รูปแบบ นั้น พบว่าให้ความคุ้มครองผู้เอาประกันภัยทั้งสัญญาประกันวินาศภัย และสัญญาประกันชีวิตอยู่ในกรรมธรรม์ประกันภัยเดียวกัน ดังนี้

รูปแบบที่ 1 ให้ความคุ้มครองในค่ารักษาพยาบาลโดยบริษัทประกันภัยจะจ่ายให้ตามค่ารักษาพยาบาลตามจริง แต่ไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ในกรรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งสามารถประมาณค่ารักษาพยาบาลเป็นเงินได้จริง จึงเป็นการจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามตามสัญญาประกันวินาศภัย

รูปแบบที่ 2 ให้ความคุ้มครองค่าชดเชยรายวัน โดยบริษัทประกันภัยจะจ่ายเงินตามจำนวนวันสูงสุดที่กำหนดไว้ หรือตามจำนวนวันที่นอนโรงพยาบาลจริง แต่ไม่เกินจำนวนวันสูงสุดตามที่กำหนดไว้ในกรรมธรรม์ประกันภัยซึ่งสามารถประมาณค่ารักษาพยาบาลเป็นเงินได้จริง จึงเป็นการจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามตามสัญญาประกันวินาศภัย

รูปแบบที่ 3 ให้ความคุ้มครองแบบเหมาจ่ายตามจำนวนเงินที่ได้ตกลงกันไว้ในกรรมธรรม์ประกันภัย โดยบริษัทประกันภัยจะจ่ายเงินให้กับผู้เอาประกันภัยครั้งเดียวจบเพื่อเป็นค่ารักษาพยาบาล ซึ่งเป็นการจ่ายเงินให้เป็นจำนวน หรือเป็นก้อนจึงเป็นการจ่ายเงินเช่นเดียวกับสัญญาประกันชีวิต

รูปแบบที่ 4 ให้ความคุ้มครองทายาท หรือผู้รับประโยชน์เมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต บริษัทประกันภัยจะจ่ายเงินให้ตามที่กำหนดไว้ในกรรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งเป็นการจ่ายเงินให้เป็นจำนวน หรือเป็นก้อน จึงเป็นการจ่ายเงินตามสัญญาประกันชีวิต

สรุปได้ว่าลักษณะของสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นสัญญาที่ให้ความคุ้มครองผู้เอาประกันภัยทั้งสัญญาประกันวินาศภัยและสัญญาประกันชีวิตอยู่ในกรรมธรรม์ประกันภัยฉบับเดียวกัน

2. การแบ่งประเภทของสัญญาประกันภัย

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 861 บัญญัติว่า “อันว่าสัญญาประกันภัยนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งตกลงจะใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือใช้เงินจำนวนหนึ่งไว้ในกรณีวินาศภัยหากมีขึ้น หรือในเหตุอย่างอื่นในอนาคตตั้งได้ระบุ

ไว้ในสัญญา และในการนี้บุคคลอีกคนหนึ่งตกลงจะส่งเงินซึ่งเรียกว่าเบี้ยประกันภัย” จากบทบัญญัติดังกล่าวแบ่งสัญญาประกันภัยออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) สัญญาประกันภัยที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “สัญญาประกันวินาศภัย” ซึ่งมาตรา 861 ประกอบมาตรา 869 และมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 ได้ให้ความหมายของสัญญาประกันวินาศภัย คือ สัญญาซึ่งผู้รับประกันภัยตกลงจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันวินาศภัย เมื่อมีความเสียหายใดๆ เกิดขึ้นตามที่กำหนดไว้ในสัญญา รวมถึงการสูญเสียในสิทธิผลประโยชน์ที่อาจประมาณความสูญเสียเหล่านั้นได้ ในการนี้ผู้เอาประกันวินาศภัยตกลงจะส่งเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้รับประกันภัยเป็นการตอบแทน ซึ่งคำว่า “ประมาณเป็นเงินได้” คือ ความเสียหายที่สามารถตีราคาเป็นเงินได้จริง ๆ เช่น ค่ายา ค่ารักษาพยาบาล ค่าขาดประโยชน์เพราะทำงานไม่ได้ ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน (พนารัตน์ มาศฉมดล, 2564: 81-82) สัญญาประกันวินาศภัยอาศัย “ความวินาศภัย” เป็นเงื่อนไขของสัญญาและมีการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อเกิดวินาศภัยนั้น ตัวอย่างของสัญญาประกันวินาศภัย เช่น ประกันภัยทรัพย์สินและสิทธิเกี่ยวกับทรัพย์สิน ได้แก่ ประกันอัคคีภัย ประกันภัยทางทะเลและขนส่ง ประกันภัยรถยนต์ ประกันภัยค้ำจุน ได้แก่ ประกันภัยความรับผิดชอบ ประกันภัยความรับผิดจากผลิตภัณฑ์ ประกันภัยความรับผิดจากวิชาชีพ เป็นต้น

2) สัญญาประกันชีวิต หมายถึง สัญญาซึ่งผู้รับประกันภัยตกลงว่าจะใช้เงินจำนวนหนึ่งให้บุคคลอีกคนหนึ่ง ซึ่งเรียกว่าผู้เอาประกันภัย หรือผู้รับประโยชน์ หรือผู้มีสิทธิตามกฎหมาย โดยมีเงื่อนไขว่าผู้เอาประกันชีวิต หรือผู้ที่ถูกเอาประกันชีวิตตายภายในเวลาที่กำหนด หรือมีชีวิตอยู่จนถึงระยะเวลาที่กำหนดไว้ และผู้เอาประกันชีวิตตกลงจะส่งเงินซึ่งเรียกว่าเบี้ยประกันภัยให้กับผู้รับประโยชน์ตามกำหนดระยะเวลา (ธานี วรภัทร์, 2558:86) สัญญาประกันชีวิตอาศัย “ความทรงชีพ หรือ มรณะ” ของผู้เอาประกันภัย หรือผู้ถูกเอาประกันภัยเป็นเงื่อนไขของสัญญา และผู้รับประกันชีวิตจะใช้เงินจำนวนหนึ่งตามที่กำหนดในสัญญา ตัวอย่างของสัญญาประกันชีวิต เช่น ประกันชีวิต ประกันอุบัติเหตุ ประกันสุขภาพ เป็นต้น

สำหรับการแบ่งประเภทของสัญญาประกันภัยตามกฎหมายต่างประเทศที่ผู้เขียนจะนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับ การแบ่งประเภทของสัญญาประกันภัยตามมาตรา 861 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้แก่ ประเทศ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และเวียดนาม ดังนี้

1. ประเทศญี่ปุ่น แบ่งประเภทของสัญญาประกันภัยออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) ประกันวินาศภัย 2) ประกันชีวิต และ 3) ประกันภัยอุบัติเหตุและสุขภาพแบบการจ่ายเงินจำนวนหนึ่ง และยังมีการแบ่งประเภทตามกรรมธรรม์ประกันภัยทางการประกอบธุรกิจของบริษัทประกันภัยออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) กรรมธรรม์ประกันวินาศภัย (non-life insurance policy) หมายถึง กรรมธรรม์ประกันภัยที่ผู้รับประกันภัยสัญญาว่าจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้เอาประกันภัยในความเสียหายใดจากเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นตามที่กำหนดไว้ในกรรมธรรม์ประกันภัย

2) กรรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุและสุขภาพ (accident and health insurance policy) หมายถึง กรรมธรรม์ประกันวินาศภัยที่ผู้รับประกันภัยสัญญาว่าจะชดใช้เงินให้กับผู้เอาประกันภัยในความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นจากการบาดเจ็บ หรือการเจ็บป่วย 3) กรรมธรรม์ประกันชีวิต (life insurance policy) หมายถึง กรรมธรรม์ประกันภัยที่ผู้รับประกันภัยสัญญาว่าจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งในความทรงชีพ หรือความมรณะให้กับผู้เอาประกันภัย และ 4) กรรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุและสุขภาพแบบจ่ายเงินจำนวนหนึ่ง (fixed amount accident and health insurance policy) หมายถึง กรรมธรรม์ประกันภัยที่ผู้รับประกันภัยสัญญาว่าจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งให้กับผู้เอาประกันภัยที่บาดเจ็บ หรือเจ็บป่วย¹ (Japanese Law Translation, 2021)

¹ Insurance Act (Act No. 56 of June 6, 2008)

Article 2 In this Act, the meanings of the terms listed in the following items shall be as prescribed respectively in those items:

2.ประเทศสิงคโปร์ แบ่งสัญญาประกันภัยออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) ประกันชีวิต หมายถึง ธุรกิจประกันภัยทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับกรรมธรรม์ประกันชีวิต ประกันภัยอุบัติเหตุ และสุขภาพระยะยาว และ 2) ประกันภัยประเภทธุรกิจทั่วไป หมายถึง ธุรกิจประกันภัยทั้งหมดที่ไม่ใช่ธุรกิจประกันชีวิต² (Singapore Statutes Plus Online, 2021)

3. ประเทศเวียดนาม แบ่งการประกันภัยออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) ประกันวินาศภัย (Non-life insurance) คือ ประเภทของผลิตภัณฑ์ประกันภัยเกี่ยวกับการประกันภัยทรัพย์สิน การประกันภัยความรับผิดชอบทางแพ่ง และผลิตภัณฑ์ประกันภัยอื่นๆ ที่ไม่ใช่การประกันชีวิต และ 2) ประกันชีวิต (Life insurance) คือ ประเภทของผลิตภัณฑ์ประกันภัยเกี่ยวกับบุคคลเพื่อความทรงชีพ หรือมรณะของผู้เอาประกันภัย และแบ่งกรรมธรรม์ประกันภัยออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) กรรมธรรม์ประกันวินาศภัย เช่น ประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลและประกันภัยสุขภาพ ประกันภัยทรัพย์สินและประกันภัยความสูญเสียและความเสียหาย และผลิตภัณฑ์ประกันวินาศภัยอื่นๆ ตามที่รัฐบาลกำหนด เป็นต้น 2) กรรมธรรม์ประกันชีวิต เช่น ประกันชีวิต

(a) non-life insurance policy: a person that may suffer loss that is to be compensated for under a non-life insurance policy;

(b) life insurance policy: a person upon whose survival or death an insurer is to make an insurance proceeds payment; and

(vi) non-life insurance policy: an insurance policy under which an insurer promises to compensate for any loss that may arise from a certain contingent event;

(vii) accident and health insurance policy: a non-life insurance policy under which an insurer promises to compensate for any loss that may arise from an injury or illness experienced by a person (limited to such loss suffered by the person that experienced the injury or illness);

(viii) life insurance policy: an insurance policy under which an insurer promises to make a fixed insurance proceeds payment in relation to a person's survival or death (excluding insurance policies falling within the fixed amount accident and health insurance policy category); and

(ix) fixed amount accident and health insurance policy: an insurance policy under which an insurer promises to make a fixed insurance proceeds payment on the basis of an injury or illness experienced by a person.

² INSURANCE ACT, CHAPTER 142 (Original Enactment: Act 46 of 1966, REVISED EDITION 2002, 31st December 2002)

An Act for the regulation of insurance business in Singapore, insurers, insurance intermediaries and related institutions, and for other purposes relating thereto or connected therewith.

Classification of insurance business and construction of references to matters connected with insurance

2. (1) For the purposes of this Act, insurance business shall be divided into 2 classes

(a) life business, which means all insurance business concerned with life policies, long-term accident and health policies, or both; and

(b) general business, that is to say, all insurance business which is not life business.

ตลอดชีพ การประกันภัยผลประโยชน์กรณีเสียชีวิต ประกันการชำระเงินเป็นงวด และผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตอื่น ๆ ตามที่รัฐบาลกำหนดประกันชีวิตอื่นตามที่รัฐบาลกำหนด เป็นต้น³ (EMBASSY OF THE Socialist Republic of Vietnam IN THE UNITED STATES OF AMERICA, 2565)

เพื่อให้เห็นการแบ่งประเภทสัญญาประกันภัยของประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ เวียดนาม และไทย อย่างชัดเจนเพื่อใช้เป็นฐานการวิเคราะห์สัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นสัญญาประกันภัยประเภทใด ดังนี้

หัวข้อ	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศเวียดนาม	ประเทศไทย
การแบ่งประเภทสัญญา	3	2	2	2
รายละเอียดประเภทสัญญา	1.ประกันวินาศภัย 2.ประกันชีวิต 3.ประกันอุบัติเหตุและประกันสุขภาพที่จ่ายเงินจำนวนหนึ่ง	1.ประกันชีวิต 2.ประกันภัยประเภทอื่นที่ไม่ใช่ประกันชีวิต	1.ประกันวินาศภัย 2.ประกันชีวิต	1. ประกันวินาศภัย 2. ประกันชีวิต

ถ้านำการแบ่งประเภทสัญญาประกันภัยของประเทศญี่ปุ่นมาวิเคราะห์สัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สามารถกำหนดได้ว่าเป็นสัญญาประกันภัยสุขภาพเกี่ยวกับการเจ็บป่วย ถ้านำสัญญานี้มาวิเคราะห์กับการแบ่งประเภทสัญญาประกันภัยของประเทศสิงคโปร์สามารถจัดอยู่ในประเภทธุรกิจประกันประกันชีวิต ส่วนประเทศเวียดนามจัดอยู่ในสัญญาประกันวินาศภัย

³ LAW ON INSURANCE BUSINESS (No. 24-2000-QH10 on 9 December 2000)

Article 3 Definitions

In this Law, the following terms shall be construed as follows:

12. Life insurance means the types of insurance products for cases where an insured person lives or dies.

18. non-life insurance means the types of insurance products being property insurance, civil liability insurance.

Article 7 Types of insurance products

1. Life insurance shall comprise:

- (a) Whole life insurance;
- (c) Death benefit insurance;
- d) Periodical payments insurance;
- (e) Other life insurance products as regulated by the Government.

2. Non-life insurance shall comprise:

- (a) Personal accident and health care insurance;
- (b) Property insurance and loss and damage insurance;
- (m) Other non-life insurance products as regulated by the Government.

แต่อย่างไรก็ตาม หากนำการแบ่งประเภทของสัญญาประกันภัยตามมาตรา 861 มาวิเคราะห์สัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จะเป็นสัญญาประกันภัยประเภทใดนั้น ผู้เขียนยังไม่สามารถกำหนดได้แน่ชัด ดังนั้น ผู้เขียนจึงต้องอาศัยคำตัดสินจากคำพิพากษาศาลฎีกาและการตีความของกรมการประกันภัยภัย กระทรวงพาณิชย์ (ปัจจุบันคือ คปภ. สังกัดกระทรวงการคลัง) ของสัญญาประกันภัยอุบัติเหตุมาวิเคราะห์เพิ่มเติมเนื่องจากความสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) คล้ายกับความคุ้มครองของสัญญาประกันภัยอุบัติเหตุ โดยประกันภัยทั้ง 2 ประเภทมีทั้งสัญญาประกันวินาศภัย สัญญาประกันภัยที่ใช้เงินจำนวนหนึ่ง และสัญญาประกันชีวิต อยู่ในกรมธรรม์ฉบับเดียวกัน แต่ทั้ง 2 สัญญามีความแตกต่างกันในเรื่องความเสี่ยงภัยที่เป็นเงื่อนไขแห่งการจ่ายเงิน กล่าวคือความเสี่ยงภัยของสัญญาประกันภัยอุบัติเหตุคืออุบัติเหตุที่อาจทำให้ผู้เอาประกันภัยบาดเจ็บ ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต ส่วนความเสี่ยงภัยของสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) คือ เชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่อาจทำให้ผู้เอาประกันภัยเจ็บป่วย สูญเสียรายได้ หรือเสียชีวิต ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5089/2541 สัญญาประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคลในส่วนค่าเสียหายเกี่ยวกับการเสียชีวิตกรณีบาดเจ็บเป็นการจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยที่โจทก์ตกลงคุ้มครอง หากใช้เป็นการประกันชีวิตไม่ ส่วนค่าเสียหายเกี่ยวกับการเสียชีวิตกรณีบาดเจ็บของ ก. และค่ารักษาพยาบาลก่อนตายของ ส. ที่โจทก์จ่ายไปรายละ 50,000 บาท เป็นการจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยที่โจทก์ตกลงคุ้มครอง หากใช้เป็นการประกันชีวิตไม่ ถือเป็นค่าเสียหายที่ ก. และ ส. ได้รับจากการกระทำโดยประมาทของจำเลยที่ 1 ลูกจ้างของจำเลยที่ 3 เมื่อโจทก์จ่ายให้แก่ ก. และ ส. แล้วจึงเข้ารับช่วงสิทธิจาก ก. และ ส. มาฟ้องเรียกเอาค่าเสียหายดังกล่าวจากจำเลยทั้งสามได้

แม้ว่าคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวไม่ได้ตัดสินไว้โดยตรงในส่วนของค่ารักษาพยาบาลเป็นสัญญาประกันวินาศภัยก็ตาม แต่การที่ศาลฎีกาได้ตัดสินในส่วนที่ผู้รับประกันภัยได้จ่ายค่ารักษาพยาบาลให้แก่ผู้เอาประกันภัยไปแล้ว ผู้รับประกันภัยย่อมรับช่วงสิทธิของผู้เอาประกันภัยตามมาตรา 880 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไปไล่เบี้ยกับผู้ทำละเมิดได้ จึงเป็นที่ยืนยันได้ว่าศาลฎีกาตัดสินในส่วนของค่ารักษาพยาบาลเป็นสัญญาประกันวินาศภัยเนื่องจากหลักการรับช่วงสิทธิตามมาตรา 880 นั้นทำได้เฉพาะในสัญญาประกันวินาศภัยเท่านั้น นอกจากนี้ คำตัดสินของศาลฎีกาดังกล่าวยังสอดคล้องกับการตีความของกรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ ในส่วนของค่ารักษาพยาบาลของสัญญาประกันภัยอุบัติเหตุที่ผู้รับประกันภัยจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยตามที่เกิดขึ้นจริง แต่ไม่เกินจำนวนเงินดังที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยนั้นเป็นสัญญาประกันวินาศภัยตามมาตรา 877 วรรคหนึ่ง (1) และวรรคท้ายแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์, 2541)

สำหรับการสูญเสียอวัยวะและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุของผู้เอาประกันภัยโดยบริษัทผู้รับประกันภัยจะใช้เงินจำนวนหนึ่งตามที่ได้กำหนดไว้ในกรมธรรม์ให้กับผู้เอาประกันภัยซึ่งการใช้เงินทั้งสองกรณีนี้ กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ได้ตีความว่าเป็นการใช้เงินจำนวนหนึ่งเช่นเดียวกับสัญญาประกันชีวิต แต่ไม่ได้อาศัยความทรงชีพ หรือมรณะของบุคคลเป็นเงื่อนไขแห่งการใช้เงินเหมือนกับสัญญาประกันชีวิต (กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์, 2541) หากนำการตีความดังกล่าวมาวิเคราะห์กับคุ้มครองค่ารักษาพยาบาลที่บริษัทผู้รับประกันภัยจะจ่ายเงินเป็นแบบเหมาจ่ายครั้งเดียวตามจำนวนเงินที่ได้กำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยของสัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผู้เขียนมีความเห็นเช่นเดียวกับการตีความของกรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ว่าเป็นสัญญาประกันภัยที่ใช้เงินจำนวนหนึ่งเช่นเดียวกับสัญญาประกันชีวิต

หากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตจากอุบัติเหตุโดยบริษัทผู้รับประกันภัยได้จ่ายเงินให้แก่ผู้รับประโยชน์ หรือทายาทของผู้เอาประกันภัยนั้นเป็นการจ่ายเงินตามสัญญาประกันภัยประเภทใด ได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาตัดสินไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 74/2538 ตามกรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลของผู้ตายได้ความว่า หากผู้ตายถึงแก่ความตายด้วยอุบัติเหตุจากการทำงาน บริษัทผู้รับประกันภัยจะจ่ายเงินให้การจ่ายเงินก็โดยอาศัยความมรณะของผู้ตายจึง

เป็นการประกันชีวิต ส่วนสาเหตุการตายเป็นเพียงเงื่อนไขที่ผู้เอาประกันและผู้รับประกันจะตกลงกันในการจ่ายเงินเท่านั้น ไม่ทำให้สัญญาประกันชีวิตกลับกลายเป็นไม่ใช่สัญญาประกันชีวิตไปได้

เมื่อนำคำตัดสินจากคำพิพากษาศาลฎีกาตั้งกล่าวหาวิเคราะห์กับความคุ้มครองของสัญญาประกันภัยโควิด 2019 (COVID-19) ในส่วนของการติดเชื้อไวรัสโควิด 2019 จนทำให้ผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตโดยผู้รับประกันภัยจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้รับประโยชน์ หรือทายาทของผู้เอาประกันภัยนั้นจึงเป็นการจ่ายเงินตามสัญญาประกันชีวิต

การที่ คปภ. ได้อนุมัติให้บริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิตที่ยื่นแบบขออนุญาตขายประกันภัยไวรัสโควิด 2019 (COVID-19) จำนวน 35 บริษัท แต่มีการขายประกันภัยนี้จริง จำนวน 23 บริษัท โดยแยกเป็นบริษัทประกันวินาศภัย จำนวน 16 บริษัท เช่น บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน) บริษัท สิ้นมั่นคงประกันภัย จำกัด บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด บริษัท เดอะวันประกันภัย จำกัด (มหาชน) บริษัท เอเชียประกันภัย 1950 จำกัด (มหาชน) เป็นต้น และบริษัทประกันชีวิต จำนวน 7 บริษัท เช่น บริษัท เมืองไทยประกันชีวิต จำกัด บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทยสมุทรประกันชีวิต จำกัด บริษัท เอไอเอ จำกัด บริษัท อาคเนย์ประกันชีวิต จำกัด เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย, 2564)

ในประเทศไทยให้แบ่งประเภทของการประกอบธุรกิจตามการแบ่งประเภทของสัญญาประกันภัยตามมาตรา 861 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สัญญาประกันวินาศภัย และสัญญาประกันชีวิต โดยให้แยกการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยออกจากการประกอบธุรกิจประกันชีวิตโดยเด็ดขาด หากบริษัทประกันวินาศภัยได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยแล้วจะประกอบธุรกิจประกันชีวิตอีกไม่ได้ และบริษัทประกันชีวิตเมื่อได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตแล้วจะประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยไม่ได้เช่นเดียวกัน การที่ คปภ. อนุมัติให้บริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิตเสนอขายและทำสัญญาประกันภัยนี้กับประชาชนจะเป็นการประกอบธุรกิจที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือไม่จึงต้องพิจารณาจากการขออนุญาตการประกอบธุรกิจของบริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิต ดังนี้

1. การประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย จะทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 17 วรรคหนึ่ง แก้อีกโดยมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 อีกทั้ง ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยจะประกอบธุรกิจประกันชีวิตไม่ได้ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 31(1) หากทำการฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500,000 บาท และถ้าเป็นการกระทำความผิดต่อเนื่องให้ปรับอีกไม่เกินวันละ 20,000 บาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 88 แก้อีกโดย มาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 หากพิจารณาในส่วนของความคุ้มครองค่ารักษาพยาบาลที่บริษัทประกันภัยจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งแบบเหมาจ่ายครั้งเดียวให้กับผู้เอาประกันภัยตามที่ได้กำหนดไว้ในกรมธรรม์ซึ่งเป็นการจ่ายเงินตามสัญญาประกันภัยที่ใช้เงินจำนวนหนึ่ง และในส่วนความคุ้มครองการเสียชีวิตของผู้เอาประกันภัยที่บริษัทประกันวินาศภัยจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งตามที่ได้กำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยให้แก่ผู้รับประโยชน์ หรือทายาทของผู้เอาประกันภัย จึงเป็นการจ่ายเงินตามสัญญาประกันชีวิตเพราะอาศัยความมรณะของผู้เอาประกันภัยเป็นเงื่อนไขแห่งการใช้เงินตามมาตรา 861 ประกอบมาตรา 889 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ดังนั้น การที่บริษัทประกันวินาศภัยเสนอขายและทำสัญญาประกันภัยนี้ให้กับประชาชนในส่วนของความคุ้มครองการเสียชีวิตโดยบริษัทประกันภัยจะจ่ายเงินเป็นจำนวน หรือเป็นก้อนให้แก่ทายาท หรือผู้รับประโยชน์ของผู้เอาประกันภัยซึ่งเป็นการจ่ายเงินตามสัญญาประกันชีวิตซึ่งเป็นการเสนอขายและทำสัญญาประกันชีวิตไปด้วย จึงเป็นการประกอบธุรกิจที่ฝ่าฝืนต่อมาตรา 17 วรรคหนึ่ง แก้อีกโดยมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500,000 บาทตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ.2535 มาตรา 31(1) และถ้าเป็นการกระทำ

ความผิดต่อเนื่องให้ปรับอีกไม่เกินวันละ 20,000 บาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 88 แก้อภัยโดย มาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

2. การประกอบธุรกิจประกันชีวิต จะทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ.2535 มาตรา 7 แก้อภัยโดยมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 อีกทั้ง ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประกันชีวิตจะประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยไม่ได้ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ.2535 มาตรา 33 (1) หากทำการฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500,000 บาท และถ้าเป็นการกระทำความผิดต่อเนื่องให้ปรับอีกไม่เกินวันละ 20,000 บาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ.2535 มาตรา 93 แก้อภัยโดยมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 หากพิจารณาในส่วนของการคุ้มครองค่ารักษาพยาบาลและการชดเชยการสูญเสียรายได้โดยบริษัทประกันชีวิตจะจ่ายค่ารักษาพยาบาลตามค่ารักษาพยาบาลจริง แต่ไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ และจ่ายค่าชดเชยในการสูญเสียรายได้เป็นรายวันแต่ไม่เกินจำนวนวันสูงสุดตามที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยจึงเป็นการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันวินาศภัยเพื่อจำนวนวินาศภัยอันแท้จริง แต่ไม่เกินกว่าจำนวนเงินซึ่งเอาประกันภัยในสัญญาประกันวินาศภัยตามมาตรา 877 วรรคหนึ่ง (1) และวรรคท้ายแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ดังนั้น การที่บริษัทประกันประกันชีวิตขายประกันภัยนี้ให้กับประชาชนในส่วนของความคุ้มครองค่ารักษาพยาบาลและค่าชดเชยของการสูญเสียรายได้โดยบริษัทประกันภัยจะจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลและค่าชดเชยตามที่สามารถประเมินเป็นเงินได้จริงเป็นการจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันวินาศภัยซึ่งเป็นการเสนอขายและทำสัญญาประกันวินาศภัยไปด้วย จึงเป็นการประกอบธุรกิจที่ฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ.2535 มาตรา 7 แก้อภัยโดยมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500,000 บาท ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 มาตรา 33 (1) หากทำการฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500,000 บาท และถ้าเป็นการกระทำความผิดต่อเนื่องให้ปรับอีกไม่เกินวันละ 20,000 บาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ.2535 มาตรา 93 แก้อภัยโดยมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

สรุป

ประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นสัญญาประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองผู้เอาประกันภัยทั้งสัญญาประกันวินาศภัย และสัญญาประกันชีวิตอยู่ในกรมธรรม์ฉบับเดียวกัน โดยให้ความคุ้มครองผู้เอาประกันภัย ดังนี้

1. ค่ารักษาพยาบาล และ/หรือค่าชดเชยการสูญเสียรายได้ โดยผู้รับประกันภัยจะจ่ายค่ารักษาพยาบาลตามจริง แต่ไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ หรือจ่ายค่าชดเชยการสูญเสียรายได้เป็นรายวันแต่ไม่เกินจำนวนวันสูงสุดตามที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัยเป็นการจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันวินาศภัย

2. ค่ารักษาพยาบาลโดยเหมาจ่ายครั้งเดียวโดยผู้รับประกันภัยจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้เอาประกันภัยเป็นการจ่ายเงินตามสัญญาประกันภัยที่ใช้เงินจำนวนหนึ่งเช่นเดียวกับสัญญาประกันชีวิต

3. การเสียชีวิต โดยผู้รับประกันภัยจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้รับประโยชน์ หรือทายาทของผู้เอาประกันภัย โดยอาศัยความมรณะของผู้เอาประกันภัยเป็นเงื่อนไขแห่งการใช้เงินตามสัญญาเป็นการจ่ายเงินตามสัญญาประกันชีวิต

เมื่อในประเทศไทยให้แบ่งประเภทของการประกอบธุรกิจตามการแบ่งประเภทของสัญญาประกันภัยตามมาตรา 861 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สัญญาประกันวินาศภัย และสัญญาประกันชีวิต โดยให้แยกการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยออกจากการประกอบธุรกิจประกันชีวิตโดยเด็ดขาด การที่ คปภ. อนุมัติให้บริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิตเสนอขายและทำสัญญาประกันไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กับประชาชนถือว่าทั้งบริษัท

ประกันวินาศภัยประกอบธุรกิจที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ซึ่งทั้งสองบริษัทต้องระวางโทษปรับตามที่กฎหมายกำหนดซึ่งถือว่ามาแล้วข้างต้น

หากพิจารณาเจตนารมณ์ของ คปภ. ที่อนุมัติให้ทั้งบริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิตเสนอขายและทำสัญญาประกันภัยนี้กับประชาชน ผู้เขียนมีความเห็นว่า คปภ. ต้องการให้การประกันภัยเข้ามาช่วยเหลือประชาชนเพื่อให้มีค่ารักษาพยาบาลและค่าชดเชยการสูญเสียรายได้ และให้ทายาท หรือผู้รับประโยชน์ได้รับเงินเพื่อเยียวยาความเดือดร้อนกรณีสมาชิกในครอบครัวเสียชีวิตเมื่อติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จนส่งผลให้ประชาชนเกิดการเจ็บป่วยและเสียชีวิตรายวันเป็นจำนวนมาก จึงอนุมัติให้บริษัทประกันภัยกำหนดเงื่อนไขของทำสัญญาที่ประชาชนสามารถเข้าถึงการประกันภัยนี้ได้ เช่น 1) ประชาชนทุกอาชีพสามารถทำประกันภัยได้โดยไม่ต้องตรวจสุขภาพก่อนทำสัญญา 2) ประชาชนสามารถจ่ายเบี้ยประกันภัยได้เนื่องจากอัตราเบี้ยประกันภัยต่อปีไม่แพงเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราเบี้ยประกันภัยของสัญญาประกันภัยอุบัติเหตุและประกันภัยสุขภาพแล้วจะสูงกว่าประกันภัยนี้หลายเท่า อีกทั้ง ประกันภัยนี้ ยังเป็นหลักประกันให้กับสถานพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชนได้รับค่ารักษาพยาบาลแน่นอน นอกจากนี้ ประกันภัยนี้ยังเป็นการแบ่งเบาภาระให้กับรัฐบาลโดยไม่ต้องเสียค่ารักษาพยาบาลให้กับประชาชนที่มีประกันภัย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดบริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิตประกอบธุรกิจประกันภัยที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ผู้เขียนจึงเสนอแนะให้แยกความคุ้มครองในส่วนของสัญญาประกันวินาศภัยและสัญญาประกันชีวิตของประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ไม่ให้อยู่ในกรรมธรรมฉบับเดียวกัน ในฐานะที่ คปภ. มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยควรออกประกาศของนายทะเบียนในการกำหนดแนวทางปฏิบัติการประกอบธุรกิจให้แก่บริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิต ดังนี้

1. ประกันชีวิต ให้รวมถึง ประเภทของผลิตภัณฑ์ประกันภัยบุคคลตามที่ นายทะเบียนกำหนด ได้แก่ สัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งผู้รับประกันภัยจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้เอาประกันภัยในค่ารักษาพยาบาลและค่าชดเชยการสูญเสียรายได้ให้แก่ผู้เอาประกันภัย หรือผู้รับประโยชน์ หรือทายาท หากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต

2. ประกันวินาศภัย ให้รวมถึง ประเภทของผลิตภัณฑ์ประกันภัยบุคคลตามที่นายทะเบียนกำหนด ได้แก่ สัญญาประกันภัยไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งผู้รับประกันภัยจะจ่ายเงินให้แก่ผู้เอาประกันภัยในค่ารักษาพยาบาล หรือค่าชดเชยการสูญเสียรายได้ตามจริงแต่ไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ในกรรมธรรมประกันภัย

อีกทั้ง คปภ. ควรแก้ไขคำสั่งของนายทะเบียนของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยที่ 38/2564 เรื่อง เงื่อนไขการใช้สิทธิบอกเลิกกรรมธรรมประกันภัยโดยบริษัทในกรรมธรรมประกันภัย COVID-19 ดังนี้

1) ชื่อประกาศควรเพิ่มคำว่า “คำสั่งของนายทะเบียนของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยที่ 38/2564 เรื่อง เงื่อนไขการใช้สิทธิบอกเลิกกรรมธรรมประกันภัยโดยบริษัทในกรรมธรรมประกันภัย COVID-19 สำหรับบริษัทประกันวินาศภัยและบริษัทประกันชีวิต”

2) ในคำสั่งข้อ 2 ควรเพิ่มย่อหน้าสามว่า “บริษัท” หมายความว่า บริษัทมหาชนที่ได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิต และหมายความรวมถึงสาขาบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิต

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์. (24 กรกฎาคม 2541). **หนังสือที่ พณ.0503/ว.2524 เรื่องการตีความสัญญาประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลและประกันสุขภาพ.** (ม.ป.พ.).
- กระทรวงสาธารณสุข งานโรคติดต่ออุบัติใหม่ กลุ่มพัฒนาวิชาการโรคติดต่อ. (2564).
- ธานี วรภัทร์.(2558). **กฎหมายว่าด้วยประกันภัย.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- พนารัตน์ มาศฉมาดล. (2564). **หลักกฎหมายประกันภัย.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- โรงพยาบาลศิริราช. (2564). **รวมคำศัพท์น่ารู้ COVID 19** .สืบค้นจาก http://www.serenehospitalthailand.com/blog/-รวมคำศัพท์น่ารู้-covid-19_สืบค้นวันที่ 6 กันยายน 2564.
- สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มาตรการสาธารณสุขและปัญหาอุปสรรคการป้องกันควบคุมโรคในผู้เดินทาง** .สืบค้นจาก <http://ddcoph.go.th/uploads/files2021082002520174/> . สืบค้นวันที่ 6 กันยายน 2564.
- สมาคมประกันวินาศภัย.(2564). **ประกันสุขภาพ ไวรัสโคโรนา COVID-19 เราพร้อมรับมือแค่ไหน.** สืบค้นจาก <https://www.tgia.org/insurance/health>. สืบค้นวันที่ 15 กันยายน 2564.
- Bangkokbiznews. **คลัง ลงดาบสั่งปิด "เดอะวัน ประกันภัย" มีผล 13 ธ.ค.64 นี้ เหตุไม่มีเงินเพิ่มทุน.** สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/business/977044>. สืบค้นวันที่ 10 มกราคม 2565.
- Thai PBS..(2564) **สินมั่นคงยกเลิกประกันโควิด เจอ จ่าย จบ พร้อมคืนเบี้ยประกันภัย.** สืบค้นจาก <https://news.thaipbs.or.th/> .สืบค้นวันที่ 15 กันยายน 2564.
- Thai Re Knowledge Center. (2563). **รอบรู้ประกันภัย COVID-19 โควิดไวรัสสายพันธุ์ใหม่ Emerging Risk ของธุรกิจประกันภัย.** วารสารประกันภัย. 34, (145), 10. สืบค้นจาก <https://service.tgia.org/E-book/InsuranceJournal145/mobile/index.html>. สืบค้นวันที่ 9 กันยายน 2564.
- Thailandpuls. (2565). **รวม.คลัง มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย บริษัท เอเชียประกันภัย 1950 จำกัด (มหาชน) แล้ว.** สืบค้นจาก[https:// www.thailandplus.tv/archives/394798](https://www.thailandplus.tv/archives/394798). สืบค้นวันที่ 10 มกราคม 2565.

Translated Thai References

- Bangkokbiznews. **MOF closed down “The One Insurance” effective on 13th Dec, 2021 due to capital shortage.** From <https://www.bangkokbiznews.com/business/977044>. Retrieved on January 10, 2022.
- Department of Insurance, Ministry of Commerce. (July 24, 1998).**Letter Number Por Nor. /0503Wor 2524. titled “The Interpretation of the Personal Accident and Health Insurance.** (Unpublished paper).
- EMBASSY OF THE Socialist Republic of Vietnam IN THE UNITED STATES OF AMERICA. (2022). **LAW ON INSURANCE BUSINESS.** From <https://vietnamembassy-usa.org/news/2002/10/law-insurance-business-9-dec-00>. Retrieved on January 15, 2022.
- Japanese Law Translation. (2008). **Insurance Act No. 56 of June 6, 2008.** from <http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?id=2775&vm=02&re=02>. Retrieved on September 18, 2021.
- Maschamadol, P. (2021). **Principle of Insurance Law.** 3rd Ed. Bangkok: Winyuchon.
- Ministry of Public Health, New Infectious Disease Sector, Infectious Disease Academic Development Group . 2)021.(**Coronavirus 2019 (COVID-19) Situation: Public Health Measures and Problems of Disease Control for Travelers** .from https://ddc.moph.go.th/uploads/files201742021/.238_0820025pdf. Retrieved on September 6, 2021.

- Serene Hospital) . 2021 . (Interesting Vocabulary to Fight Off COVID. from [http/ / : www . serenehospitalthailand.com/blog-รวมคำศัพท์น่ารู้-สู้/covid-19](http://www.serenehospitalthailand.com/blog-รวมคำศัพท์น่ารู้-สู้/covid-19) .Retrieved September 6, 2021.
- Singapore Statutes Plus Online.(2002). **INSURANCE ACT, CHAPTER 142 (Original Enactment: Act 46 of 1966) REVISED EDITION 2002 (31st December 2002)** . from [http://estateplanning.com. sg/wp-content/uploads/2016/09/Insurance-ActStatutes.pdf](http://estateplanning.com.sg/wp-content/uploads/2016/09/Insurance-ActStatutes.pdf). Retrieved on September 20, 2021.
- Thai General Insurance Association (2021). Are we well prepared for Corona virus (Covid-19) insurance? from [https:// www.tgia.org/ insurance/ health](https://www.tgia.org/insurance/health). Retrieved on September 15,2021.
- Thai PBS.) 2021.(**Syn Mun Kong Cancels COVID 2 in 1 Insurance and Ready to Return Premium**. from <https://news.thaipbs.or.th/> .Retrieved on September 15, 2021.
- Thai Re Knowledge Center) . 2020 . (Well Versed in Insurance, COVID-19, The Novel Coronavirus, Emerging Risk of Insurance Business. **The Insurance Journal**.34 , (145), .10from [https://:service.tgia.org/E-book/Insurance Journal/145mobile /index.html](https://service.tgia.org/E-book/Insurance%20Journal/145mobile/index.html). Retrieved on September 9,2021 .
- Thailandpuls. (2022). **MOF minister cancelled Asia Insurance 1950 Pub Co.,Ltd.'s Non-life Insurance business licence**. From <https://www.thailandplus.tv/archives/394798> Retrieved on January 10, 2022.
- Worapat, T. (2015). **Insurance Law**. 4th Ed. Bangkok: Winyuchon.